

nationale Grunde, af Hensyn til at holde det danske Monarki sammen som en Helhed gik den danske Rigsdag i 1855 med til at indskrænke Juni-Grundloven; men man tog udtrykkeligt Forbehold og hævdede, at hvis den nye Forfatning blev sat ud af Kraft, skulde Juni-Grundloven atter træde i Kraft i sit fulde Omfang. Jeg skal tillade mig at henvise til de Begivenheder, som fandt Sted den Gang. Forslag om Beslutning i saa Henseende blev først behandlet i Landstinget i 1855, og Landstingets Udvalg indstillede med Clausen som Formand og Orla Lehmann som Ordfører enstemmigt følgende Forslag til Beslutning, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil citere i dets Helhed: „Det har behaget Hs. Majestæt Kongen at lade Rigsdagen meddele Udkastet til den Forfatningslov for det danske Monarchies fælles Anliggender, som Hs. Majestæt allernaadigst vil lade udgaae, og at lade Rigsdagen opfordre til at beslutte, at Grundlovsbestemmelsen af 29. August 1855 skal træde i Kraft samtidigt med denne Forfatningslov. — Under Overveielser af denne højt vigtige Sag har Rigsdagen fundet, at det maatte ansees som Selvfølge, deels at den derved tilsigtede Indskrænkning af den danske Grundlovs Virksomhed kun kan gjælde saa længe, som Fællesforfatningen bliver opretholdt i anerkjendt Kraft og Virksomhed, deels at der ved det meddeelte Samtykke intet kan ansees som vedtaget, der kommer i Strid med Grundloven, saaledes som den ved fornævnte Grundlovsbestemmelse er forandret. Under Forudsætning heraf har Rigsdagen besluttet: at Grundlovsbestemmelsen af 29de August 1855 skal træde i Kraft samtidigt med den ovennævnte Fællesforfatning, som Hs. Majestæt Kongen i Henhold til Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 allernaadigst agter at lade udgaae.” Denne Beslutning blev enstemmigt vedtaget af Landstinget. Derefter kom den til Forhandling i Folketinget, og der blev i Folketinget af et Medlem, Gomard, stillet Ændringsforslag om at lade noget af denne Beslutning udgaa, nemlig Forbeholdet om, at Juni-Grundloven igen skulde træde i Kraft. Ændringsforslaget gik ud paa følgende: „I ovennævnte „Beslutning” foreslaaes at skulle udgaae følgende Sætning: „deels at den

derved tilsigtede Indskrænkning af den danske Grundlovs Virksomhed kun kan gjælde saa længe, som Fællesforfatningen bliver opretholdt i anerkjendt Kraft og Virksomhed, deels ””. Jeg beder ærede Medlemmer lægge Mærke til, at der blev stillet et saadant Ændringsforslag. Hvordan gik det bemeldte Ændringsforslag? Det gik det saaledes, at det i Folketinget blev forkastet med 77 Stemmer mod 19. 19 stemte for at lade Stykket udgaa, 77 stemte imod. Enstemmigt blev Beslutningen vedtaget af Landstinget; med 77 Stemmer imod 19 blev det i Folketinget vedtaget at opretholde den. Forbeholdet i 1855 synes altsaa at have faaet en saa stærk Tilslutning fra hele den danske Rigsdag, som noget Forslag vel kunde faa. Og naar vi saa husker paa, at Juni-Grundloven indtil Forfatningsforandringen i 1866 stadig var i Kraft for de særlige kongerigske Anliggender, saa tror jeg, at det ærede Medlem vil indrømme mig, at det ikke er rigtigt, naar han siger, at det danske Folk gav Afkald paa denne Frihed før 1866, allerede i 1855. Nej, det danske Folk gav først Afkald paa den, da det i 1866 paa Grund af ulykkelige Forhold ikke havde Kraft til at holde fast ved Frihedsideerne fra 1849. Derfor — vil jeg tilføje — er det rigtigt, at Juni-Grundloven er Folkets moralske Ret. Vi havde en moralsk Ret til at beholde den Frihed, vi fik i 1849; denne holdt vi fast ved i 1855, og denne kæmpede vi for i 1866. Derfor skal det ogsaa staa fast, at Baggrunden for Venstres Arbejde siden 1866 har været at gengive det danske Folk den Ret, det fik ved Juni-Grundloven af 1849. Og derfor bør enhver frisindet Mand, der vil være med til dette Arbejde, ogsaa være med til at føre dette Forslag ud af det danske Folketing med størst mulig Kraft og Styrke.

Ravn: Naar jeg ved anden Behandling ikke vilde stemme for dette Forslag og heller ikke i Dag agter at gøre det, er det ikke, fordi jeg er imod Forslaget i dets Almindelighed, men fordi jeg er imod det Grundlag, hvorpaa det fremtidige Landsting skal bygges, og det af tre Grunde. Jeg kunde nævne mange andre Grunde, men jeg skal ikke forlænge Forhandlingerne ved at nævne flere. Den første Grund er,